

Sygnatura akt II 1 Co 1052/24

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2024 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi Wydział II Cywilny - Sekcja Egzekucyjna

w składzie: Przewodniczący Sędzia Anna Brackowska

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2024 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.**

przeciwko dłużnikowi **Ł. S. (1)**

o wydanie dalszego tytułu wykonawczego

postanawia:

oddalić wniosek.

Sygn. akt II 1 Co 1052/24

Uzasadnienie do postanowienia

z dnia 27 maja 2024 roku

W dniu 6 maja 2024 roku (prezentata Sądu) wierzyciel (...) Spółka z o.o. w S., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata, złożył wniosek wydanie mu dalszego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin – Z. w L., VI Wydział Cywilny z dnia 14 listopada 2011 roku wydanego w sprawie VI Nc-e (...), któremu klauzula wykonalności została nadana pierwotnie w dniu 10 stycznia 2012 roku, któremu kolejno Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny Sekcja Egzekucyjna postanowieniem z dnia 19 maja 2016 roku wydanym w sprawie II 1 Co 1553/16 nadał klauzulę wykonalności na rzecz aktualnego wierzyciela (wnioskodawcy) przeciwko Ł. S. (1) i A. S. (1). Pełnomocnik wierzyciela wniósł wydanie dalszego tytułu wykonawczego jedynie przeciwko Ł. S. (1), oznaczenie dalszego tytułu wykonawczego numerem dwa i wskazanie, że tytuł ten jest mu wydawany w celu ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości dłużnika położonej w Ł. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, Wydział XVI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...). Wniósł także o zasądzenie kosztów postępowania i doręczenie mu dalszego tytułu wykonawczego. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że dalszy tytuł wykonawczy jest wierzycielowi niezbędny celem uzyskania zabezpieczenia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym - w formie hipoteki przymusowej na nieruchomości dłużnika. Wnioskodawca wskazał, że wydany pierwotnie mu tytuł wykonawczy jest podstawą do prowadzenia obecnie przeciwko dłużnikowi postępowania egzekucyjnego przez Komornika Sądowego M. G. w sprawie Km 197/24. Jako podstawę prawną swojego żądania wierzyciel wskazał na treść art. 793 k.p.c. (wniosek k. 3).

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 14 listopada 2011 roku Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie, Wydział VI Cywilny w sprawie VI Nc-e (...) z powództwa (...) im. (...) w G. wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanym A. S. (1) i Ł. S. (1), aby zapłacili na rzecz powoda opisane w nim szczegółowo kwoty wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu. Nakaz zapłaty został zaopatrzony pierwotnie w klauzulę wykonalności w dniu 10 stycznia 2012 roku (okoliczność bezsporna, kopia nakazu zapłaty i postanowienia o nadaniu mu klauzuli wykonalności K. 11-11v).

Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny Sekcja Egzekucyjna z dnia 19 maja 2016 roku wydanym w sprawie II 1 Co 1553/16 nadano klauzulę wykonalności powyższemu nakazowi zapłaty na rzecz (...) Spółka z o.o. w S., przeciwko Ł. S. i A. S. (postanowienie k. 45 w aktach II 1 Co 1553/16).

Na podstawie spornego nakazu zapłaty zostało wszczęte przeciwko obojgu dłużnikom postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 197/24 przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi M. G.. Postępowanie to pozostaje czynne (zawiadomienie k. 9).

Dłużnik Ł. S. (1) jest właścicielem lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w Ł. przy ul. (...), dla którego to prawa Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, Wydział XVI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...). W dniu 9 maja 2024 roku egzekucja w sprawie Km 197/24 została skierowana do powyżej opisanej nieruchomości dłużnika Ł. S. (1).

(https://przegladarka-ekw.ms.gov.pl/eukw_prz/KsiegiWieczyste/pokazWydruk).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Jak wynika z analizy treści wniosku złożonego w przedmiotowej sprawie, wierzyciel domagał się wydania mu dalszego tytułu wykonawczego i wskazania celu w jakim wydawany jest dalszy tytuł wykonawczy. Sąd więc rozpoznając wniosek wierzyciela opierał się o treść art. 793 k.p.c. Jak wynika z jego treści - w razie potrzeby prowadzenia egzekucji na rzecz kilku osób lub przeciwko kilku osobom albo z kilku składowych części majątku tego samego dłużnika, sąd oprócz pierwszego tytułu wykonawczego może wydawać dalsze tytuły, oznaczając cel, do którego mają służyć, i ich liczbę porządkową. Posiłkowo instytucje tę stosuje się również do wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości dłużnika wymienionego w treści tytułu wykonawczego (art. 109 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece). Do wniosku w tym zakresie wierzyciel bowiem musi załączyć tytuł wykonawczy wydany na swoją rzecz.

Legitymowanym do złożenia wniosku o wydanie dalszego tytułu wykonawczego jest wierzyciel wymieniony w tytule wykonawczym. Podkreślenia wymaga, że przepis art. 793 k.p.c. ma charakter wyjątkowy i ściśle reglamentuje dopuszczalność wydania dalszego tytułu wykonawczego, wykładnia tego przepisu nie może być wykładnią rozszerzającą.

Odwołać w tym miejscu można się i do tej okoliczności, że w postępowaniu o wydanie dalszego tytułu wykonawczego sąd nie rozstrzyga o nadaniu klauzuli wykonalności, a jedynie o potrzebie wydania (wyjątkowo) po raz drugi tego samego tytułu wykonawczego, który już wcześniej został wystawiony. Decyzję w tym zakresie ma podjąć Sąd, który wydał pierwotnie tytuł wykonawczy. Zakłada się, że kognicja sądu w tym postępowaniu obejmuje wyłącznie badanie, czy spełnione zostały przesłanki przewidziane w art. 793 k.p.c. (potrzeba prowadzenia egzekucji np. przeciwko kilku osobom albo z kilku składowych części majątku tego samego dłużnika przed innym organem egzekucyjnym, ewentualnie potrzeba uzyskania hipoteki przymusowej na nieruchomości dłużnika).

Należy w tym miejscu wskazać, że nie może budzić i nie budzi wątpliwości Sądu, że przepis art. 793 k.p.c. może znaleźć zastosowanie również na potrzeby uzyskania przez wierzyciela tytułu wykonawczego, który posłuży mu do dokonania wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości dłużnika wymienionego w treści tego tytułu. Zacytowana podstawa prawna jednak może znaleźć w tym zakresie zastosowanie jedynie odpowiednio (gdyż możliwość taka nie wynika

wprost z przepisu, możliwość taka jest dopuszczona przez doktrynę i orzecznictwo), tym bardziej przepis ten w tym zakresie musi być wykładany ściśle.

Wierzyciel na gruncie tego przepisu zawsze i w każdym przypadku powinien bezwzględnie wykazać, że zachodzi potrzeba wydania dalszego tytułu wykonawczego. Przepis ten posługuje się bowiem określeniem „Sąd może” i nie wprowadza automatyzmu w zastosowaniu tej instytucji. Same twierdzenia wierzyciela o potrzebie wydania dalszego tytułu wykonawczego nie są wystarczające. Wskazać w tym miejscu bowiem należy i wyjaśnić wnioskodawcy, że jeśli np: zamiarem wierzyciela jest wszczęcie egzekucji z nieruchomości, dla której prowadzenia właściwy jest inny komornik niż ten, który prowadzi egzekucję z innych składników majątku dłużnika, należy wykazać to stosownymi dokumentami, np. odpisem z księgi wieczystej i zaświadczeniem komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne albo postanowieniem o bezskuteczności egzekucji z ruchomości, wierzytelności czy innych praw majątkowych. Jeżeli do prowadzenia egzekucji ze wszystkich składników majątku dłużnika właściwy jest ten sam komornik, sąd odmówi wydania dalszego tytułu wykonawczego (tak np. Komentarz do Kodeksu Postępowania Cywilnego pod red. T. Szancillo, wydanie 2, tom II, 2023r., Legalis). W piśmiennictwie podkreśla się także, że art. 793 k.p.c. ma charakter wyjątkowy i nie może służyć nadużyciom, jakie mogłyby powstać przy wydaniu kilku tytułów wykonawczych, dlatego należy wymagać od wierzyciela wykazania potrzeby uzyskania dalszego tytułu wykonawczego (por. E. Wengerek, Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne, s. 163). Podobne stanowisko zajęte zostało w Komentarzu do art. 793 k.p.c. pod red. K. F. – G. (tom 8, wydanie 1, 2021 roku, L.), w którym wskazuje się, że ocena, czy pierwotny tytuł jest wystarczający, wymaga ustalenia rodzaju lub położenia tych części majątku oraz skuteczności dotychczasowej egzekucji, o ile jest ona już prowadzona należy do Sądu w toku postępowania opartego o treść art. 793 k.p.c. Sąd ma więc obowiązek weryfikacji twierdzeń i dowodów przedstawionych przez wierzyciela co do potrzeby uzyskania dalszego tytułu wykonawczego. Potrzeba zagwarantowania ochrony praw dłużnika sprawiła, że ustawodawca limituje przypadki, w których wierzycielowi może być wydany kolejny tytuł wykonawczy dotyczący konkretnego obowiązku.

Nie ulega tym samym wątpliwości, że swoboda wierzyciela dysponującego tytułem wykonawczym, a więc osoby, której roszczenie jest w większości sytuacji pewne, w ustanowieniu hipotek przymusowych na nieruchomościach dłużnika jest poddana kontroli sądu (por. uzasadnienie do postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie - I Wydział Cywilny z dnia 24 stycznia 2013 roku w sprawie I ACz 2179/12, publikowane – Legalis). Pogląd jest tym bardziej zasadny, gdy weźmiemy pod uwagę, że dokonując wpisu hipoteki przymusowej sąd wieczystoksięgowy ma ograniczoną kognicję (art. 626⁸ § 2 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 roku, III CSK 10/13, L.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2012 roku, IV CSK 104/12, L.; postanowienie z dnia 9 grudnia 2011 r., III CSK 92/11, L.). Kontroli tej Sąd dokonuje weryfikując przesłanki wydania dalszego tytułu wykonawczego i istniejącej w tym zakresie po stronie wierzyciela potrzeby.

Przenosząc powyższe szerokie rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że wierzyciel nie wykazał Sądowi zasadności jego wniosku o wydanie dalszego tytułu wykonawczego. Sąd Rejonowy był więc uprawnionym do odmówienia wydania dalszego tytułu wykonawczego w przedmiotowej sprawie. Wierzyciel na etapie składania wniosku w dniu 6 maja 2024 roku nie wskazał, że złożył już do Komornika Sądowego M. G. wniosku o wszczęcie egzekucji z nieruchomości dłużnika (na co wskazuje data dokonania wpisu wzmianki do działu III księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości dłużnika). Na gruncie stanu faktycznego przedmiotowej sprawy wierzyciel – posiadając prawną i faktyczną możliwość skierowania egzekucji nieruchomości dłużnika, z możliwości tej skorzystał. Mając na uwadze fakt, że hipoteka przymusowa, zgodnie ze swoim celem ma służyć zabezpieczeniu wykonania zobowiązania, przy braku podstaw do przyjęcia, że wykonanie zobowiązania jest zagrożone wobec wszczęcia egzekucji z nieruchomości w sprawie Km 197/24, nie powinno dochodzić do ustanawiania hipoteki przymusowej - tym bardziej na podstawie dalszego tytułu wykonawczego.

Przyjęcie innej argumentacji przyznałoby wierzycielom uprawnień, które pozwoliłyby im na obejście prawa. Wierzyciel, który nie składa wniosku o wszczęcie egzekucji z nieruchomości w toku czynnego postępowania egzekucyjnego, uzyskuje na dalszym etapie dochodzenia swojej wierzytelności (np. w innym Km w przyszłości) pierwszeństwo do zaspokojenia się przed innymi wierzycielami już w kat. 5, w tym przed należnościami

publicznoprawnymi. Po drugie jego wierzytelność nie będzie ulegała przedawnieniu – wobec jej hipotecznego zabezpieczenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd odmówił wydania dalszego tytułu wykonawczego w oparciu o treść zacytowanych powyżej podstaw prawnych.